

SRPANJ 2023.

DONIRAJ

UPLATI ČLANARINU

AKTIVIRAJ SE

PRIDRUŽI SE MISIJI ČIŠĆENJA MORA

Sunce i Biotherm i ove godine surađuju u očuvanju i zaštiti Jadranskog mora u vidu edukativno-ekološke regate - **Cleaning Sailing Race 2023.**

U međuvremenu, **za svaki kupljeni Biotherm proizvod** u Müller parfumerijama **od 10. lipnja do 1. listopada 2023.,** Biotherm će **donirati 1 EUR Suncu** kako bi nastavili rad na problemu zagađenja mora. Ovu donaciju moguće je ostvariti u svim Müllerovim poslovnica diljem Hrvatske. Također, u odabranim poslovnica bit će postavljene i reciklažne jedinice za prikupljanje rabljene ambalaže.

Biotherm kampanju završavamo s [Cleaning Sailing Race – utrkom s vremenom](#). Pratite nas na društvenim mrežama kako biste saznali više

PET KORAKA ZA ZAŠTITU MORA

Zakoračili smo u većini najdražu godišnju sezonu i pripremamo se za godišnji odmor. Međutim, naša obala se ne odmara, štoviše, **s ljetom dolaze i razni pritisci na more.**

Povećan je broj turista, plaže su pune, velika je potrošnja vode i energije na obali, a **veća su i onečišćenja.** Povećan broj posjetitelja može rezultirati **većom količinom otpada,** uključujući plastiku, ambalažu, hranu i druge ostatke. Otpad koji se nepravilno odlaže može završiti u moru, ugrožavajući morski život i ekosustave. Nadalje, ljeti je **povećan broj plovila i brodova** u morskom prometu, što može dovesti do povećanog rizika od nesreća, onečišćenja mora naftom i drugim kemikalijama, kao i smetnji u komunikaciji i kretanju morskog života. Ipak,

informacija o [Cleaning Sailing Race 2023](#). regati, postavljali pitanja i prijavili se za sudjelovanje.

Članovi Sunca dobit će jedinstvenu priliku da se pridruže ovoj izvanrednoj regati i sudjeluju u akcijama čišćenja Jadranskog mora. Vrijeme je za zajedničke akcije očuvanja našeg najdragocjenijeg blaga, edukaciju o zaštiti mora, održivosti, upravljanju otpadom i ekologiji te primjenu naučenoga u praksi.

Gledajmo prema budućnosti i zajedno gradimo svijet u kojem more ostaje naš najveći saveznik i najcjenjeniji dar.

Za više informacija, pročitaj [članak](#).

savjesnim i odgovornim ponašanjem možemo znatno umanjiti ove pritiske.

Ovog ljeta poštuju **nekoliko jednostavnih koraka kojima možete pomoći u očuvanju morskog ekosustava:**

- smanjite korištenje jednokratne plastike
- održavajte plaže čistima
- ne sidrite se u posidoniji
- pazite na svoj CO2 otisak
- podržite organizacije koje rade na zaštitimora!

Više o tome kako možete ovo ljeto biti što odgovorniji prema moru i sačuvati njegovu ljepotu, pročitajte u [članku](#).

BUDI U TOKU

PP TELAŠĆICA - "NOVO" ZAŠTIĆENO PODRUČJE U JADRANU

Znanost je dokazala kako **morska zaštićena područja imaju pozitivan utjecaj na očuvanje ekosustava i lokalnu ekonomiju**. Međutim, većina takvih područja u Hrvatskoj i šire još uvijek nije dovoljno učinkovita. Studije su pokazale da nedostaje planova upravljanja, regulative, suradnje i nadzora.

Park prirode Telašćica jedno je od takvih zaštićenih područja. Iako je osnovan 1988., nije imao jasnu osnovu za učinkovito upravljanje sve do 2008. **Participativno izrađen plan upravljanja omogućio je suradnju s dionicima i poboljšao unutarnju suradnju** u samoj ustanovi. No izrada plana upravljanja iznijela je na vidjelo pitanja koja su se odnosila na druge važne strateške i regulatorne dokumente za upravljanje morskim zaštićenim područjima u Hrvatskoj. Bilo je porazno shvatiti kako odgovorna **javna ustanova nema potpuno nadležnost za donošenje tih dokumenata**.

NAPREDAK U GOSPODARENJU OTPADOM - POSTOJI, ALI JE NEDOVOLJAN

Hrvatska treba **do 2025. reciklirati i pripremiti za ponovnu uporabu najmanje 55 % komunalnog otpada**. Međutim, podaci o gospodarenju otpadom pokazuju značajan zaostatak u postizanju tih ciljeva. Primjerice, u Splitsko-dalmatinskoj županiji reciklira se samo 4 % komunalnog otpada sakupljenog u okviru javne usluge, dok se južne županije suočavaju s lošijim rezultatima u usporedbi sa sjevernim i sjeverozapadnim županijama.

Grad Split odvojeno je prikupio samo 16,5 % otpada u 2021. godini. Potrebna je **hitna primjena održivog sustava gospodarenja otpadom** s obzirom na to da je odlagalište Karepovac u Splitu gotovo puno, a dodatni otpad iz drugih gradova i dalje se tamo odlaže.

Normativno je okvir za gospodarenje otpadom nedorečen što rezultira različitim ishodima u praksi. Postoje izvrsni primjeri, poput Preloga i otoka Krka, ali su oni još uvijek iznimke.

Nakon mnogo čekanja, 2022. godine cijeli zakonodavni okvir konačno se posložio. Unatoč tome, još ima puno posla u provedbi. **Učinkovitost zaštićenog područja ovisi o ljudima** - njihovoj motivaciji, vjeri u bolje sutra i njihovom zalaganju. Park prirode Telašćica pravi je primjer uspješnog zaštićenog područja u Hrvatskoj, ali još uvijek ima prostora za poboljšanja.

Više informacija, pronađite u [članku](#).

PODUČAVANJE KROZ UMJETNOST - OSLIKAN POSLJEDNJI EKOMURAL

Volonterke Europskih snaga solidarnosti Sunca u lipnju su dovršile **posljednja dva ekološka murala** u osnovnim školama u Splitu.

[Peti mural](#), oslikan je u **OŠ Blatine-Škrabe**, a [šesti](#) u **Komercijalno-trgovačkoj školi** u Splitu. Oba murala prikazuju **onečišćenje morskog okoliša**. Murale su oslikavale i učenice ovih škola nakon sudjelovanja na radionicama na kojima su se bliže upoznale s problematikom onečišćenja mora. Ovi murali ostaju kao svakodnevni podsjetnik učenicima na važnost zaštite mora te inspiracija za brigu o okolišu.

Međutim, nije samo tematika murala ekološka. Oni su oslikani ekološkim bojama koje su perive i neškodljive za okoliš, osiguranih putem projekta [Rezolucija Zemlja](#). Cijeli je projekt pak financiran putem programa Europske snage solidarnosti.

Umjetnost ima moć prenijeti poruke i potaknuti na djelovanje. Ovo je još jedan korak prema podizanju svijesti o zaštiti okoliša među učenicima različitih škola u Splitu. Podsjećamo, **već smo oslikali četiri murala** u splitskim školama [Visoka](#), [Split 3](#), [Skalice](#) i [Ekonomsko-upravnoj školi](#).

Kako sami možete oslikati zidni

Nadalje, **suradnja među jedinicama lokalne samouprave ključ je uspjeha**, a odvojeno prikupljanje otpada najbolje se provodi kada ga organiziraju javni pružatelji usluga.

Ovo su neki od zaključaka sudionika okruglog stola koji je održan 27. lipnja u ime [tematske mreže Jedro](#).

Više o trenutnom stanju gospodarenja otpadom u Hrvatskoj i planovima za budućnost, pronađi u [članku](#).

JEDNOKRATNA PLASTIKA NA JAVNIM DOGAĐAJIMA U SPLITU

Jednokratna plastika predstavlja ozbiljan ekološki problem na javnim događanjima u Splitu. Sunce se bavi gospodarenjem otpadom već 20 godina - zagovara smanjenje stvaranja otpada kao rješenje za očuvanje prirodnih resursa. Međutim, **na javnim događanjima u Splitu još uvijek se koristi jednokratna plastika**, unatoč ekološkim izazovima. Primjer [prestanka korištenja jednokratnih plastičnih čaša u gradskim vrtićima](#) pokazuje da promjene mogu donijeti pozitivne rezultate.

Gradovi poput Šibenika, Dubrovnika i Trogira već su se pridružili inicijativama za smanjenje korištenja jednokratne plastike. Kako bi se i Split pridružio ovoj listi, Sunce je u lipnju poslalo **službeni dopis Gradu Splitu i organizatorima javnih događanja** kojim poziva na **prelazak na višekratna rješenja**. Mnoge alternative već su dostupne, poput sustava kaucije koji se koristi u drugim gradovima.

Kao rezultat dopisa, sastali smo se s organizatorima događaja **San sustipanske noći** koji je ove godine organiziran **bez jednokratne plastike** - koristeći višekratnu ambalažu hrvatske tvrtke [CupUp](#) i omogućavajući posjetiteljima da ponesu vlastite čaše za piće.

Nadamo se ovakvim suradnjama i u budućnosti, a za više informacija pročitajte [članak](#).

25 GODINA

#SUNČANOM STRANOM

ZA OKOLIŠ

Prije nekoliko godina, dok su generacije koje trenutno volontiraju ili rade u Suncu još uvijek bili djeca, članovi i članice udruge plasirali su projekt koji je kroz godine lobiranja, inzistiranja i zagovaranja postao **nacionalni trend i aktivni dio stvarnog tržišta**. Svi primjećujemo i koristimo one duboke svijetlosive kartonske kutije za odlaganje starog papira. Svi se sjećamo kada su postavljene i kako su izgledale. Svi znamo zašto služe. Sunce je ponosno je na ovaj uspjeh.

Priča o kartonskim kutijama za prikupljanje papira počela je idejom jednog čovjeka, našeg dragog člana i tada dugogodišnjeg ekoaktivista i profesora, pok. **Tomislava Lerotića**. Od njegove ideje i motivacije do nacionalnog trenda kojeg svi prepoznaju. Tomislav Lerotić je s volonterima, članovima i zaposlenicima Sunca prvi predstavio i postavio kartonske kutije za prikupljanje starog papira. Nakon razrade ideje, kutije su postavljene po Splitu, a nakon godina i godina rada na tome da se praksa prihvati u zajednici, trend se proširio po cijeloj Hrvatskoj.

Ovo je dio povijesti Sunca, veliki uspjeh i priča koja motivira i pokreće te podsjeća da su velike promjene moguće. Osim što su kutije postale trend, otvorile su i cijeli dio slobodnog tržišta koje je prepoznalo potencijal u odvojenom prikupljanju otpada. Ovom djelatnošću danas se bavi nekoliko poduzeća u RH.

Ako želiš podržati Sunce u daljnjim naporima, podrži nas - zaprati nas na društvenim mrežama, [uključiti se u naše aktivnosti](#) ili [doniraj!](#)

Sva prava pridržana © Sunce Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj, 2018.

Obala hrvatskog narodnog preporoda 7, 21000 Split, Hrvatska

Tel: +385.21.360779, Fax: +385.21.317254, Zeleni telefon: 072.123456, email: info@sunce-st.org

IBAN: HR46 2407 0001 1005 7092 5, OIB: 17644269011

Jamčimo sigurnost i privatnost svih podataka o pretplatniku.

S našeg newslettera se možete u svakom trenutku odjaviti putem linka za odjavu [OVDJE](#).